

הצעה לסדר ט"ו בשבט תשפ"ד

ט"ו בשבט עבר גלגולים רבים. לבש צורה ופשט צורה לאורך הדורות. היו ימים שבהם הוא היה רק ציון קטן בלוח השנה, והיו תקופות, כדוגמת ימי ראשית הציונות, שהוא נעשה ליום משמעותי ביותר בעבור העם הקם מחדש בארצו ומבקש לטעת בו את אוהלו. המלחמה העקובה מדם שנכפתה עלינו מטלטלת את עולמינו. ומתוך טלטלה זו גם מחזור הזמנים מקבל משמעות מחדשת. ט"ו בשבט, בהיותו יום המבטא יותר מכל בלוח השנה העברי את היחס שבין האדם והאדמה, מהווה עבורנו כיום הזדמנות לעסוק באופן נרחב בזיקה הזו, על הפנים השונות שלה. לפניכם מספר הצעות לפעילות – שתוכלו להפיק מהם את הטוב ביותר בעבור הקהילה שלכם:

א. הצעה למבנה לסדר ט"ו בשבט:

כל קהילה וקהילה מתאימה ובונה את סדר ט"ו בשבט המתאים לה. בסדר ט"ו בשבט משתרגים להם יחד מקורות מארון הספרים בצד שירת רבים ממבחר שירי הארץ, וכן סיפוריהם האישיים של חברות וחברי הקהילה.

השנה, חשבנו שנכון להציע מבנה מחדש לסדר ט"ו בשבט, אשר באופן מסורתי כולל ארבעה חלקים. ארבעת החלקים המפורטים להלן מציעים שילוב של ארבעה סיפורים שונים על היחס שבין האדם והאדמה. ארבעה קולות שמתקיימים בנו בעת ובעונה אחת. לעיתים הם משלימים ומשתרגים זה בזה: **'אדם ואדמה', 'ארצי מולדתי', 'ארץ של חלב מרור ודבש', 'ונתת שלום בארץ'.**

השער הראשון, יוקדש לנושא ה'**אדם ואדמה**', ומבטא את הזיקה של האדם – כל אדם – אל הטבע שסביבו. הוא מספר את העמידה לנוכח פלא הטבע. את הנחמה שניתן למצוא בטבע. את השגב, הרוממות, והרוח – שממלאים את לבנו כשאנו יוצאים אל חיק הטבע. זיקה זו, מבטאת את סיפורו של ט"ו בשבט בשנים האחרונות, כיום שמבטא את ערכי הקיימות והשמירה על הסביבה. והוא מבטא את היחס שכולם, ללא הבדל דת או תרבות – חשים ביחס לאדמה.

השער השני, **'ארצי מולדתי'** יבטא את הזיקה של העם היהודי אל אדמת הארץ. הוא יספר את הזיקה שבין האדם והאדמה דרך ההיסטוריה של העם היהודי והקשר המיוחד שלו אל ארץ מולדתו, ואת המעשה הציוני הגדול של השיבה אליה והפרחתה. אם השער הראשון מספר את הסיפור האוניברסלי של הזיקה שבין האדם והאדמה, הרי שהשער השני משלים אותו ומספר את הסיפור הלאומי, בדבר הזיקה הייחודית של האדם ומולדתו.

השער השלישי, **'ארץ של חלב, מרור ודבש'** יאיר את צידו האפל של הירח, כלשונו של מאיר אריאל, ומספר גם על המחיר הכבד, הכאב והשכול שכרוכים בזיקה הלאומית אל הארץ. שער זה מבקש להזכיר שבד בבד עם הלב השמח, ישנה גם עין בוכה המבכה את אלו אשר לא שבו ואת אלו שלעולם לא ישובו, כששלמו את מחיר הדמים.

השער הרביעי, **'ונתת שלום בארץ'** חותם את ארבעת השערים ומבטא את השאיפה לימים בהם חרב שוב לא תעבור בארץ, וסוכת שלום תפרש מעל לארבע כנפות ארצנו. שער זה, מבטא משמעות נוספת שיכולה להיות לט"ו בשבט בימינו: יום שהוא מעין עולם הבא, יום שמבקש להנכיח בתוך המציאות הקשה והמורכבת שלנו אל האוטופיה אליה אנו שואפים, בה גר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבץ. **לאור מבנה זה תוכלו להבנות את הסדר שלכם, באופן המדויק והמיטבי לקהילתכם ולביתכם.**

ב. בהמשך לאפשרות זו, אנו מציעים גם **סדר שלם הערוך על פי המבנה הזה**. ראו בקובץ נפרד.

ג. לצד ההצעה לבנות סדר, אנו מציעים גם מבנה **לערב לימוד בשולחנות עגולים** בקהילה או בחיק המשפחה, שכולל ארבעה חלקים כנגד ארבעת הפנים של היחס בנינו לבין ארצנו: **'אדם ואדמה', 'ארצי מולדתי', 'ארץ של חלב מרור ודבש', 'ונתת שלום בארץ'.**

